

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 267.160 van 22 juni 2026
in de zaak A. 243.412/X-18.914**

In zake : 1. L.C.
 2. P.C.
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Meindert Gees en Hanna Biebauw
 kantoor houdend te 8500 Kortrijk
 Engelse Wandeling 2/F5
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 het VLAAMSE GEWEST
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Isabelle Verhelle
 kantoor houdend te 9800 Deinze
 Kerrebroek 99
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 5 november 2024, strekt tot de
nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse regering van 19 juli 2024 houdende
de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied ‘Leeg-
Rietbeemden Laarsebeek’ in Brasschaat en Schoten.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend
en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Benny De Sutter heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een laatste memorie ingediend.
De verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 20 maart 2026.

Kamervoorzitter Jan Clement heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Isaac Defoort, die *loco* advocaten Meindert Gees en Hanna Biebaw verschijnt voor de verzoekende partijen, en advocaat Chiara Martino, die *loco* advocaat Isabelle Verhelle verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Benny De Sutter heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoekende partijen zijn eigenaar van twee percelen gelegen te Brasschaat binnen het gebied van het bestreden watergevoelig openruimtegebied (hierna: WORG) ‘Leeg-Rietbeemden Laarsebeek’.

Overeenkomstig het bij koninklijk besluit van 3 oktober 1979 vastgesteld gewestplan Antwerpen zijn deze percelen gelegen in woonuitbreidingsgebied. Volgens het gemeentelijk bijzonder plan van aanleg nr. 22 ‘Het Leeg – Rietbeemden’ van 7 december 1973 (hierna: het BPA uit 1973)

zijn ze gelegen in een ‘zone voor het oprichten van gegroepeerde sociale woningen’.

3.2. Overeenkomstig artikel 5.6.8 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: VCRO), ingevoegd bij decreet van 8 december 2017 ‘houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving’, kan de Vlaamse regering gebieden waar een conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem aanduiden als WORK. De te volgen procedure wordt nader bepaald in het besluit van de Vlaamse regering van 15 juni 2018 ‘houdende nadere regels voor de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden’ (hierna: het besluit van 15 juni 2018).

3.3. In ‘Bijlage II: toelichtingsfiche’ bij het bestreden besluit wordt het voortraject tot de aanduiding van een gebied als WORK omschreven als volgt:

“1.3. Voortraject

In uitvoering van het Decreet Integraal Waterbeleid keurde de Vlaamse Regering op 30 januari 2009 de 11 bekkenbeheerplannen voor de periode 2008-2013 goed (VR 2009 3001 DOC. 0100). Deze waterbeheerplannen vormden het kader voor een heel gamma aan maatregelen m.b.t. het integraal waterbeheer. In elk van die 11 beheerplannen was een actie (A7) opgenomen om de bestemming te toetsen van een aantal zones gelegen in actueel of potentieel waterbergingsgebied of in waterconserveringsgebied. De bekkensecretariaten kregen binnen de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) de taak om deze screening uit te voeren voor de 11.400 ha onbebouwde harde bestemmingen van het gewestplan die overlappen met deze voor het watersysteem belangrijke gebieden. Vanaf 2009 onderwierpen de bekkenstructuren deze gebieden aan een grondige analyse die o.a. dienst moest doen als onderbouwde input voor ruimtelijke planningsprocessen. Deze gebieden kregen de naam ‘signaalgebied’; het gaat om nog niet ontwikkelde gebieden waar een tegenstrijdigheid kan bestaan tussen de geldende bestemmingsvoorschriften en het belang van dit gebied voor het watersysteem.

In een eerste fase werden in 2009-2010 de meest relevante en prioritaire gebieden verspreid over gans Vlaanderen afgebakend, op basis van hun oppervlakte, omvang van de waterproblematiek en ontwikkelingsdruk.

[...]

In 2013 besliste de Vlaamse Regering (VR 2013 2903 DOC. 0303-1) om deze signaalgebieden grondiger aan te pakken om het waterbergend vermogen van Vlaanderen te vrijwaren. Voor elk gebied waarvan blijkt dat het ontwikkelen volgens de huidige bestemming het overstromingsrisico verhoogt, werkte de CIW aan bijkomende voorwaarden of een alternatief ontwikkelingsperspectief. In die ontwerp-startbeslissingen werd ook gezocht naar het best in te zetten instrumentarium en de bijhorende initiatiefnemende overheid.

[...]

In de startbeslissingen die de Vlaamse Regering voor elk signaalgebied goedkeurde, werd na grondige analyse een vervolgtraject en een gebiedsgericht ontwikkelingsperspectief bepaald dat rekening houdt met het watersysteem en waarbij minstens het waterbergend vermogen behouden blijft. In die beslissingen zijn volgende zaken vastgelegd:

- het ontwikkelingsperspectief van het signaalgebied;
- het bestuur dat initiatief moet nemen;
- het instrument dat gebruikt moet worden om het ontwikkelingsperspectief te realiseren.

[...]

Er worden twee categorieën van vervolgtrajecten onderscheiden:

- Verscherpte watertoets. De geldende harde bestemming blijft behouden, maar er kunnen in het kader van de watertoets wel extra voorwaarden opgelegd worden voor de ontwikkeling van het gebied.
- Bouwvrije opgave. Delen van het signaalgebied moeten bouwvrij blijven en moeten bijgevolg een andere bestemming krijgen.

[...].”

3.4. In 2014 keurt de Vlaamse regering de ontwerpen van startbeslissing goed voor de eerste reeks van 66 signaalgebieden, waaronder het signaalgebied ‘Leeg-Rietbeemden Laarsebeek’.

3.5. In de bijlage bij de startbeslissing wordt over het westelijk gelegen deelgebied 2 van signaalgebied ‘Leeg-Rietbeemden’ – waartoe verzoekers percelen behoren – het volgende gesteld:

“Deelgebied 2 bestaat uit de recent overstroomde zone langsheen de Laarse Beek op linkeroever en Het Leeg op rechteroever. Beide zones maken deel uit van de natuurlijke vallei van de Laarse Beek en worden gemodelleerd als overstromingsgevoelig bij een regenbui met terugkeerperiode van 50 jaar. Nog doorslaggevend zijn de zeer lage ligging in het landschap (erg vlak gebied, geen helling naar de Laarse Beek, lokale depressies) en de zeer hoge grondwaterstand. Dit geeft bij langdurige

vochtige periodes, voornamelijk tijdens de natte najaars-/winterperiode, aanleiding tot regelmatige wateroverlast.”

3.6. Op 1 juni 2022 keurt de Vlaamse regering de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas voor de periode 2022-2027 goed, met het bijhorende maatregelenprogramma. Hierin is onder meer de actie 6_A_0022 ‘Gevolg geven aan de startbeslissingen van de Vlaamse Regering inzake signaalgebieden door herbestemming van de noodzakelijke deelgebieden via de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden of via ruimtelijke uitvoeringsplannen’ opgenomen.

3.7. Met een besluit van 15 december 2023 stelt de Vlaamse regering het WORG ‘Leeg-Rietbeemden Laarsebeek’ voorlopig vast.

3.8. Van 9 januari 2024 tot 8 maart 2024 wordt een openbaar onderzoek georganiseerd. De verzoekende partijen dienen een bezwaarschrift in.

3.9. Op 21 mei 2024 keurt het team Omgevingseffecten van de Vlaamse overheid het planmilieueffectrapport ‘Milieubeoordeling voor de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden’ goed.

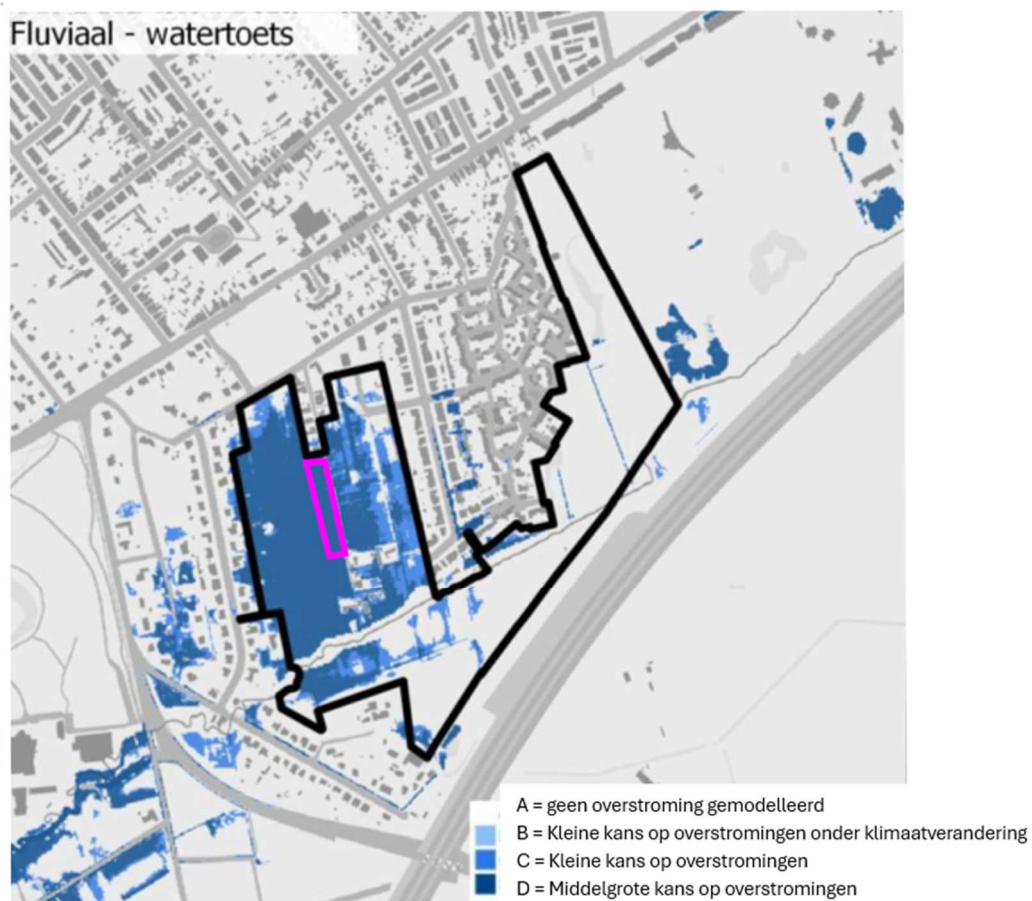
3.10. Op 19 juli 2024 beslist de Vlaamse regering, met toepassing van artikel 7 van het besluit van 15 juni 2018, tot de definitieve aanduiding van 139 watergevoelige openruimtegebieden, waaronder het WORG ‘Leeg-Rietbeemden Laarsebeek’.

Dit is het bestreden besluit.

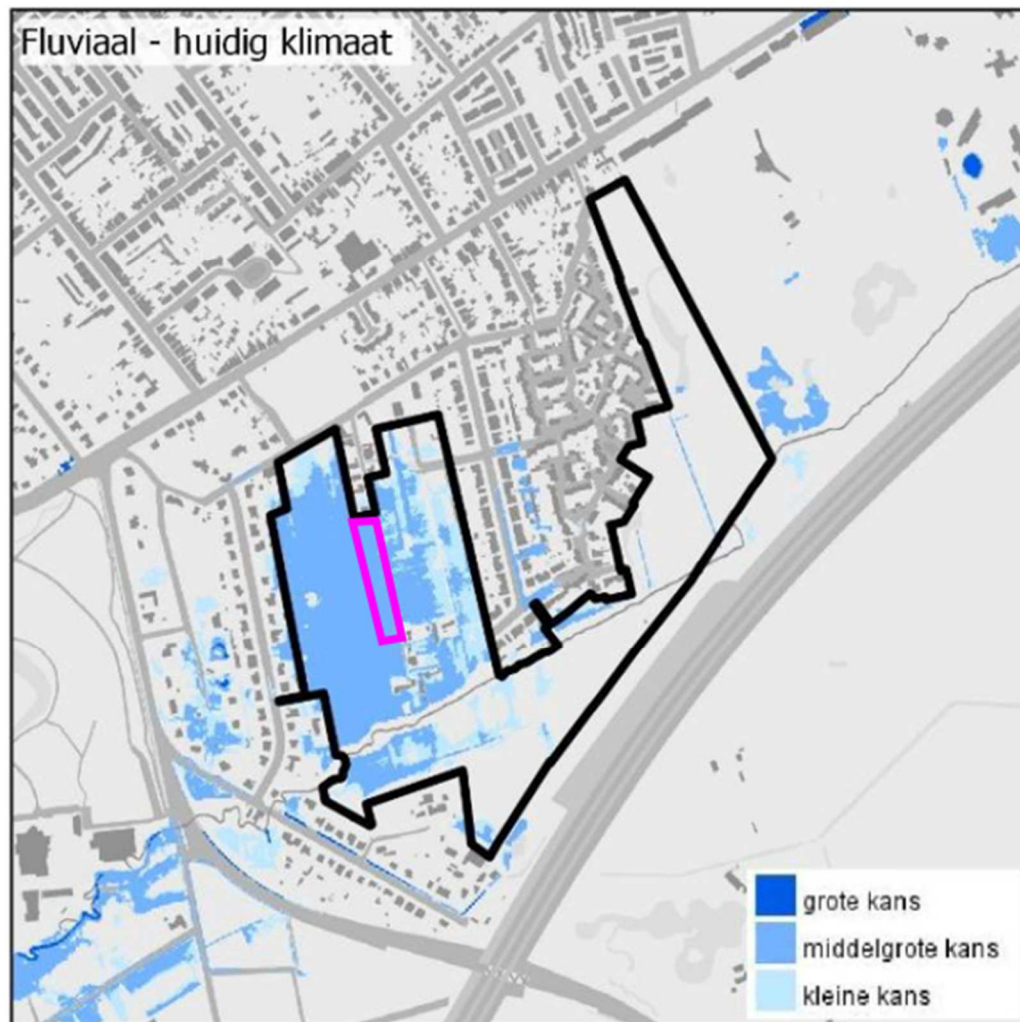
3.11. In ‘Bijlage II: toelichtingsfiche’ bij het bestreden besluit zijn de hierna afgebeelde fluviale watertoetskaart en fluviale overstromingsgevaarkaart

opgenomen. Ter verduidelijking zijn verzoekers' percelen er bij benadering op aangeduid (fuchsia omranding).

Figuur 2. Watertoetskaart - overstromingsgevoelige gebieden fluviaal

Figuur 4. Overstromingsgevaarkaart: overstroombaar gebied bij huidig [...] klimaat (fluviaal)

IV. Onderzoek van het enige middel

Uiteenzetting van het middel

4.1. Het enige middel is afgeleid uit de schending van artikel 5.6.8 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: VCRO) en de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’, alsook van de materiële motiveringsplicht, het

redelijkheidsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

4.2. Verzoekers zijn van oordeel dat de wijze waarop het bestreden besluit tot stand is gekomen en de wijze waarop de bezwaren behandeld werden, in strijd is met de aangehaalde beginselen en bepalingen. De aanduiding van het gebied als WORG berust op de aanduiding als signaalgebied en zou rekening houden met de meest recente watertoetskaarten. Nazicht leert evenwel dat de oorspronkelijke aanduiding van het gebied bestond uit een opdeling van de verschillende categorieën signaalgebieden. Verzoekers percelen lagen louter in aandachtsgebied. Deze verschillende categorieën van signaalgebieden tonen aan dat de watergevoeligheid sterk afhankelijk is van de locatie van de percelen. Ook uit de watertoetskaarten blijkt dergelijk geografisch verschil. Met dit verschil is bij de totstandkoming van het bestreden besluit evenwel geen rekening gehouden. Dat het integrale gebied wordt aangeduid als WORG, zonder rekening te houden met deze geografische verschillen, getuigt van een onzorgvuldige beoordeling van de plaatselijke watergesteldheid. Deze integrale aanduiding strookt dan ook allerm minst met de waterinformatiekaarten en de concrete watergesteldheid en de aanduiding berust daarmee op een foute premisse. Deze significante verschillen in watergesteldheid blijken ook uit eerdere hydrologische studies. Bovendien blijkt dat voor andere percelen deze concrete analyse wel wordt uitgevoerd, nu bepaalde percelen wel uit de aanduiding worden gesloten. Dit gebrek aan concrete beoordeling van de betrokken individuele percelen, blijkt ook uit het feit dat geen toets werd uitgevoerd overeenkomstig omzendbrief OMG/2022/1. Deze omzendbrief bevestigt dat de aanduiding als signaalgebied kan betekenen dat een tegenstrijdigheid bestaat tussen de geldende bestemmingsvoorschriften en het belang van dit gebied voor het watersysteem, maar dat dit telkens concreet moet worden onderzocht. Dit is *in casu* niet gebeurd.

Verzoekers betogen dat de ontwikkeling van hun percelen alsnog mogelijk is, op voorwaarde dat er compenserende maatregelen worden genomen.

Zij merken op dat slechts wanneer komt vast te staan dat sociale woningbouw op hun percelen niet mogelijk is om reden van een negatieve watertoets en de ruimtelijke bestemming niet meer kan worden gerealiseerd, een aanduiding als WORG zich zou opdringen, terwijl een dergelijke toets te dezen niet is uitgevoerd.

Volgens verzoekers is door (eerder) bestuurlijk optreden de verwachting gewekt dat het gebied ontwikkeld zou kunnen worden voor sociale woningbouw en zij hun gronden dus zouden kunnen verkopen. Hun percelen zijn immers gelegen binnen de contouren van het BPA uit 1973, in een zone voor het oprichten van gegroepeerde sociale woningen. Dat uitgegaan werd van ontwikkeling op deze percelen blijkt ook uit het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan en in 2011 werd zelfs, na de aanduiding als signaalgebied, een inrichtingsplan opgemaakt voor de invulling van het gebied. Verzoekers merken nog op dat zij vanuit het bestuur concrete aankoopvoorstellen kregen. Er is dan ook sprake van een schending van het vertrouwensbeginsel.

5. In hun memorie van wederantwoord benadrukken verzoekers dat de feitelijke toestand op perceelsniveau onvoldoende in kaart werd gebracht. De verwerende partij heeft volgens hen geen afdoend en volledig onderzoek van de *in concreto*-situering van de gronden uitgevoerd vooraleer tot de aanduiding van bestemming als WORG over te gaan.

Volgens verzoekers doet de inkleuring op de watertoetskaarten geen uitspraak over de geschiktheid van de individuele percelen om te evolueren naar waterrijk gebied. Van de percelen in het signaalgebied dient volgens verzoekers concreet te worden afgetoetst waarom ze moeten worden opgenomen in het WORG. Die toets is niet gebeurd. Het is verzoekers dan ook niet duidelijk hoe de fysieke karakteristieken van hun percelen wijzen op de geschiktheid en mogelijkheid tot ontwikkeling van een waterrijk gebied. Verzoekers zijn van oordeel dat hun percelen – op voorwaarde dat er compenserende maatregelen

worden genomen – geschikt zijn voor grootschalige infrastructuur, zodat de opname in het WORG onterecht is.

6. In hun laatste memorie benadrukken verzoekers dat het bestreden besluit tot gevolg heeft dat de realisatie van een harde bestemming op hun percelen uitgesloten wordt.

Volgens verzoekers werden de concrete fysische karakteristieken van de betrokken percelen niet geïnventariseerd, ook niet bij het opstellen van de fluviale kaarten. Reeds in 2011 werd een onderscheid gemaakt tussen signaalgebieden die geschikt zijn voor actuele waterberging, signaalgebieden die geschikt zijn voor potentiële waterberging en signaalgebieden voor waterconservering. Deze verschillende geografische liggingen worden in het bestreden besluit evenwel genegeerd. De verwijzing in algemene termen naar de recente watertoetskaarten als duiding kan niet volstaan. De watertoetskaarten vallen immers uiteen in verschillende plannensets, zijnde: de overstromingsgevoelige gebieden, de infiltratiegevoelige bodems, de grondwaterstromingsgevoelige gebieden, de hellingenkaart en de erosiegevoelige gebieden. In het bestreden besluit wordt dit onderscheid op perceelsniveau niet gemaakt. Dit kan niet. De bestemming van verzoekers percelen diende *in concreto* te worden getoetst en het door hen neergelegde fotomateriaal ondersteunt het feit dat deze percelen nog steeds ontwikkelingspotentieel voor woningbouw hebben.

Beoordeling

7. Artikel 5.6.8, § 1, eerste lid, VCRO bepaalt dat de Vlaamse regering gebieden waar een conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem, kan aanduiden als watergevoelig openruimtegebied.

Bij de aanduiding “houdt de Vlaamse Regering rekening met”, onder meer, “het waterbergend vermogen van het gebied en de overstromingsgevoeligheid, onder meer op basis van de watertoetskaart en de overstromingsgevaarkaarten” (artikel 5.6.8, § 1, tweede lid, 2°), “de bezwaren en opmerkingen die geformuleerd zijn tijdens het openbaar onderzoek” (artikel 5.6.8, § 1, tweede lid, 5°), en de “tijdig verleende en ontvangen adviezen” (artikel 5.6.8, § 1, tweede lid, 6°).

Uit de verplichting om een openbaar onderzoek te organiseren, volgt de verplichting om de ingediende bezwaren met gepaste zorgvuldigheid te onderzoeken en, wanneer ze niet worden gevolgd, om afdoende te laten begrijpen waarom dat niet het geval is.

Het zorgvuldigheidsbeginsel houdt onder meer in dat de overheid haar besluiten op een zorgvuldige wijze moet voorbereiden door de relevante gegevens en de op het spel staande belangen te inventariseren en deze gegevens en belangen tegen elkaar af te wegen in het licht van het doel van het besluit.

8. In de bestreden beslissing wordt onder meer overwogen:

“- Het gebied ‘Leeg-Rietbeemden Laarsebeek’ maakt deel uit van het Benedenscheldebekken, ligt tussen woonwijken, een spoorweg, de snelweg en een golfterrein en wordt doorsneden door de Laarse Beek (2de categorie).

- Het gebied ‘Leeg-Rietbeemden Laarsebeek’ heeft een oppervlakte van 32,2 ha en is bijna volledig onbebouwd. Het merendeel van de onbebouwde ruimte is in gebruik als landbouwgrond of als weide, het meest oostelijk gelegen deel van het gebied is voornamelijk bebost.

- Het gebied is volgens het gewestplan Antwerpen gelegen in een bestemming die bebouwing mogelijk maakt, met name woonuitbreidingsgebied. De inrichting van het woonuitbreidingsgebied is in een deel van het gebied verder verfijnd volgens het bijzonder plan van aanleg nr.22 Het Leeg-Rietbeemden gelegen in ‘zone voor het oprichten van gegroepeerde sociale woningen volgens artikel 17 van de wet van 29 maart 1962’.

- Het gebied werd op 6 mei 2011 door de Algemene Bekkenvergadering Benedenscheldebekken als signaalgebied aangeduid omwille van het feit dat er nog voldoende onbebouwde percelen zijn binnen het woongebied, de woonuitbreidingsgebieden Neervelden en Het Leeg niet verder worden aangesneden en beide gebieden natuurlijk overstroombaar zijn.
- De Vlaamse Regering keurde op 24 januari 2014 het ontwikkelingsperspectief goed voor het signaalgebied 'Leeg-Rietbeemden Laarsebeek' om het waterbergend vermogen van het gebied te kunnen behouden.
- Met name het westelijke deel van het gebied aan de noordelijke zijde van de Laarse Beek is gevoelig voor fluviale overstromingen vanuit deze beek. Hier is een middelgroot risico op overstromingen gemodelleerd. Ook ten zuiden van de Laarse Beek is er een middelgrote tot kleine kans op fluviale overstromingen gemodelleerd. Het pluviale model toont eveneens in het westen van het gebied en noordelijk van de Laarse Beek een middelgrote tot kleine kans op overstromingen. Daarnaast is er doorheen het hele gebied op verschillende plaatsen een bijkomende kleine kans op overstromingen onder klimaatverandering.
- Vrijwaring van het gebied voor verdere bebouwing is aangewezen en ondersteunt de uitvoering van acties uit het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 ter realisatie van bijkomende waterberging.
- Er bestaat een conflict tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem.
- Voor het gebied en de omgeving is er geen ruimtelijk uitvoeringsplan in opmaak noch voorzien op korte termijn. Om het gebied voor verdere bebouwing te vrijwaren, is een aanduiding als watergevoelig openruimtegebied in uitvoering van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening aangewezen."

Uit de in de toelichtingsfiche opgenomen 'watertoetskaart – overstromingsgevoelige gebieden fluviaal' en de overstromingsgevaarkaart fluviaal (randnr. 3.11), blijkt dat verzoekers' percelen integraal ingekleurd zijn als een zone met een middelgrote kans op overstromingen.

Uit deze recente waterkaarten blijkt aldus afdoende de overstromingsgevoeligheid van verzoekers' percelen.

9. De vaststelling van de overstromingsrisico's werd bepaald op basis van de kaarten die ter zake werden gehanteerd, en niet op basis van de concrete (compenserende) maatregelen die de betrokken eigenaars zouden kunnen

nemen om hun percelen te ontwikkelen. De verzoekende partijen overtuigen er niet van dat een dergelijke werkwijze onzorgvuldig zou zijn.

In het licht van de doelstelling om de overstromingsrisico's te beperken en het waterbergend vermogen te vrijwaren, kan van een overheid niet worden verwacht om voor elk afzonderlijk perceel ter plaatse te gaan onderzoeken of het door het nemen van concrete (compenserende) maatregelen geschikt kan worden gemaakt om er woningbouw op te ontwikkelen.

Daarbij moet worden bedacht dat de bebouwing en verharding van een bepaald perceel een verplaatsing van het overstromingsrisico naar de omliggende terreinen met zich mee dreigt te brengen, de overstromingsrisico's afwentelt op de omliggende percelen, en het waterbergend vermogen reduceert, terwijl de aanduiding als WORG niet enkel beoogt om het overstromingsrisico te beheersen, maar ook om het waterbergend vermogen te vrijwaren.

Gezien het voorgaande, kan geen onwettigheid worden gezien in het gegeven dat de verwerende partij niet heeft afgezien van de opname van verzoekers percelen in het WORG op grond van hun beweerde ontwikkelingspotentieel voor “grootschalige infrastructuur”.

Verzoekers beroep op dit potentieel is niet van aard om de vaststelling te ondergraven dat hun percelen een middelgroot risico op fluviale overstroming kennen dat – samen met de nood aan waterbergend vermogen – een opname in het WORG verantwoordt.

10. De met het enige middel overeenstemmende kritiek uit het bezwaarschrift dat verzoekers tijdens het openbaar onderzoek hebben ingediend, wordt in het bestreden besluit als volgt besproken en weerlegd:

“[Verzoekers] vragen de uitsluiting van [hun] percelen [uit] het watergevoelig openruimtegebied, gelet op de ligging aan een volledig uitgeruste weg, de reeds aanwezige bebouwing en de beschikbare bufferruimte op de achterliggende percelen. Foto’s worden toegevoegd als bewijs van [het] ontbreken van wateroverlast.

[...]

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren door te duiden dat de aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden die momenteel voorliggen een doorvertaling is van de initieel aangeduide signaalgebieden, op basis van de meest recente watertoetskaarten. De Vlaamse Regering maakt bij de beslissing tot aanduiding een afweging tussen een toekomstige ontwikkeling van gebieden, rekening houdende met de wetgeving omtrent de watertoets, en het vrijwaren van gebieden om waterschade en verminderde woonkwaliteit te voorkomen.

[...]

De percelen [van verzoekers] kennen fluviaal een middelgrote kans op overstromingsgevaar en pluviaal een kleine kans onder klimaatveranderingen, wat de aanduiding verantwoordt.

[...]

Volgens een bezwaarindiener strookt de integrale aanduiding van het gebied als watergevoelig openruimtegebied niet met de waterinformatiekaarten en de watergesteldheid van het gebied. Er wordt daarvoor verwezen naar het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan en naar de startbeslissing bij het signaalgebied (januari 2014). Indiener stelt dat een duidelijk onderscheid moet worden gemaakt tussen de verschillende zones binnen het betrokken gebied en dat voor bepaalde percelen wel nog een vorm van ontwikkeling mogelijk zou zijn.

De indiener stelt dat het gebied voor bebouwing geschikt is en ook door de overheid zo werd beschouwd. Conform het BPA [uit 1973] kunnen de percelen worden ontwikkeld, indieners ontvingen een brief van de deputatie van Antwerpen met een voorstel de grond te verkopen in functie van de ontwikkeling ervan, het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van Brasschaat vermeldt de ontwikkeling, en ook in het advies m.b.t. de toetsing van het aandachtsgebied BES 13 Leeg-Rietbeemden van de [Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid] (5 april 2011) blijkt een inrichtingsplan voor de invulling van het gebied dat voorziet in sociale woningbouw en de realisatie hiervan in 2025.

[...]

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren door te duiden dat de Vlaamse regering conform artikel 5.6.8. §1 VCRO gebieden waar een conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem kan aanduiden als watergevoelig openruimtegebied. De Vlaamse Regering maakt bij de beslissing tot aanduiding een afweging tussen een toekomstige ontwikkeling van gebieden, rekening houdende met de wetgeving omtrent de watertoets, en

het vrijwaren van gebieden om waterschade en verminderde woonkwaliteit te voorkomen.

Hierbij maakt ze gebruik van de meest recente overstromingsgevaarkaarten, die niet alleen een inschatting maken van de huidige risico's maar waar beschikbaar ook van de toekomstige risico's. Om bebouwing toe te laten mag immers niet alleen naar het verleden gekeken worden, maar dienen ook de meest recente inzichten over toekomstige impact opgenomen te worden. Deze gegevens waren nog niet gekend bij de opmaak van de genoemde planprocessen. Op basis van voortschrijdend inzicht kunnen eerdere ontwikkelingsperspectieven bijgesteld worden. Er wordt volgens het voorzorgsprincipe gewerkt.

[...]

Een bezwaarindiener stelt een gebrekkige motivering vast voor de aanduiding van het integrale gebied dat uiteenvalt in verschillende zones, waarbij de watergevoeligheid en de overstroombaarheid sterk afhankelijk is van de exacte locatie. De indiener stelt vast dat effectieve wateroverlast binnen dit gebied niet nader wordt gemotiveerd in het besluit tot voorlopige aanduiding.

[...]

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren door te duiden dat de aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden die momenteel voorliggen een doorvertaling is van de initieel aangeduide signaalgebieden, op basis van de meest recente watertoetskaarten.

De Vlaamse Regering heeft een grondige evaluatie gedaan van de overstromingsgevoeligheid en de mogelijke impact ten gevolge van toekomstige ontwikkelingen. De analyse van het gebied is opgenomen in de toelichtingsfiche die per gebied werd opgemaakt. Waar mogelijk werden de perceelgrenzen of aanduidingen op het gewestplan gevolgd voor de afbakening.

[...]

Een bezwaarindiener stelt dat het ontbreken van een toets aan de omzendbrief OMG/2022/1 (Voor wat betreft de toepassing van een klimaatbestendige watertoets en de vrijwaring van het waterbergend vermogen in signaalgebieden) een schending van de motiveringsplicht inhoudt. Uit deze omzendbrief blijkt volgens indiener dat er binnen een signaalgebied een tegenstrijdigheid kan bestaan tussen de geldende bestemmingsvoorschriften en het belang van dit gebied voor het watersysteem, maar dit niet zonder meer zo is. Het onderzoek daaromtrent ontbreekt, waardoor een aanduiding niet conform is.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat de analyse van de gebieden is opgenomen in de toelichtingsfiches die per gebied werden opgemaakt. Hierin wordt de toetsing gedaan tussen de overstromingsgevaarkaarten en de ontwikkelingsmogelijkheden in het gebied. Percelen van [verzoekers] kennen reeds een middelgrote kans op overstromingen bij huidig klimaat, waardoor opname verantwoord is.

[...]

Een bezwaarindiener acht een ontwikkeling nog mogelijk mits bepaalde compenserende maatregelen. De verscherpte watertoets, die werd opgenomen in de aanduiding van het signaalgebied en duidelijkheid zou brengen over deze maatregelen, werd tot vandaag niet uitgevoerd.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat de Vlaamse regering conform artikel 5.6.8. §1 VCRO gebieden waar een conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem kan aanduiden als watergevoelig openruimtegebied. De Vlaamse Regering maakt bij de beslissing tot aanduiding een afweging tussen een toekomstige ontwikkeling van gebieden, rekening houdende met de wetgeving omtrent de watertoets, en het vrijwaren van gebieden om waterschade en verminderde woonkwaliteit te voorkomen. Een verscherpte watertoets is vereist om de effecten van een ontwikkeling te toetsen aan het watersysteem. Aan de aanduiding als watergevoelig openruimtegebied zijn geen inrichtingswerken of andere projecten verbonden. Enkel de planologische bestemming wordt gewijzigd. Een aanduiding en berekening van waterberging is dus niet vereist binnen het voorliggend planproces.”

Aldus heeft de verwerende partij afdoende laten begrijpen waarom verzoekers’ bezwaren niet zijn gevolgd. De verzoekende partijen tonen de onjuistheid of onredelijkheid van de hiervoor geciteerde overwegingen niet aan.

11. Ten slotte moet worden vastgesteld dat verzoekers er geenszins van overtuigen dat het Vlaamse Gewest het vertrouwensbeginsel geschonden zou hebben, nu zij zich beroepen op verwachtingen die gewekt zouden zijn door andere besturen dan het Vlaamse Gewest.

12. De conclusie is dat verzoekers geen schending van de aangevoerde rechtsregels aannemelijk maken.

Het enige middel wordt verworpen.

13. Gelet op de verwerping van het aangevoerde middel hiervoor, moet het beroep hoe dan ook worden verworpen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partijen worden, elk voor de helft, verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 400 euro, een bijdrage van 24 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 770 euro, die verschuldigd is aan de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op tweeëntwintig juni tweeduizend zesentwintig, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Jan Clement,	kamervoorzitter,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
David D'Hooghe,	staatsraad,
bijgestaan door	
Silvan De Clercq,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silvan De Clercq

Jan Clement